

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ
Αντιστράτηγος ε.α.
Επίτιμος Διοικητής της Σ.Σ.Ε.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

(Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ)

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΝΤΙΩΝ

Το πνευματικό κέντρο του Ποντιακού Ελληνισμού, η Ιερά Μονή της Παναγίας Σουμελά

Οκτώβριος 2013

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ
Αντιστράτηγος ε.α.
Επίτιμος Διοικητής της Σ.Σ.Ε.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

(Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ)

ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ: Στην Μνήμη των Γιαγιάδων μου, Δέσποινας Ραφαηλίδου από την Σαμψούντα του Πόντου και Μακρίνας Ασλανίδου από την Ναζιανζό της Καππαδοκίας, που ένοιωσαν βαθειά στην πονεμένη ψυχή τους, την τουρκική βαρβαρότητα. Μετά τον ξεριζωμό και με μύρια βάσανα κατόρθωσαν να έλθουν στην μητέρα πατρίδα την Ελλάδα, με τα οκτώ (8) από τα εννιά (9) παιδιά των.

Οκτώβριος 2013

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

(Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Α»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Β»

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ – ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Γ»

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

1. Γενικά – Ιστορικό
2. Αδιάψευστα στοιχεία της Γενοκτονίας
3. Εμπειρία της προσωπικής μου Οικογένειας
4. Μικρό σχόλιο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Δ»

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Α»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η 19^η Μαΐου είναι ημέρα μνήμης της Γενοκτονίας του ποντιακού Ελληνισμού, ο οποίος εσφαγιάσθη και εξεδιώχθη βιαίως από τις πατρογονικές του Εστίες.

- Η Βουλή των Ελλήνων με καθυστέρηση 70 ετών, αναγνώρισε την γενοκτονία και τις σφαγές των ποντίων. Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων έγινε με ομόφωνη απόφαση της Βουλής την 24^η Φεβρουαρίου 1994 δια του Νόμου 2193/1994 (ΦΕΚ Α΄32).

- Το πόνημα αυτό αναφερόμενο πολύ συνοπτικά στην Ιστορία του Ελληνικού Πόντου που χάνεται στα βάθη της Ελληνικής Μυθολογίας, έχει ως σκοπό να καταδείξει το ξερίζωμα, τις σφαγές και τον εξανδραποδισμό των Ελλήνων του Πόντου με τα φρικαλέα και πρωτοφανή εγκλήματα, της Τουρκικής εξουσίας εις βάρος των Ελλήνων του Πόντου. Η Γενοκτονία του Ελληνικού Ποντιακού στοιχείου, σε μέγεθος, φρίκη και αγριότητα συμβαδίζουν με τον εξανδραποδισμό και την γενοκτονία των Αρμενίων.

- Πόντος ονομάζετο, η χώρα της Μικράς Ασίας, η κείμενη κατά μήκος των Νοτίων παραλίων του Ευξείνου Πόντου. Εκτείνεται σε σχήμα τόξου, από το ακρωτήριο του Ιασωνίου (σημερινό Γιασούν Μπουρνού), μέχρι τις εκβολές του ποταμού Άλυος (Κυζύλ Ιρμάκ).

- Η λέξη Πόντος απαντά για πρώτη φορά στα Ομηρικά Έπη με την σημασία «Θάλασσα». Ο όρος «Πόντος» από τον Ε΄ αιώνα π.Χ. αρχίζει να χρησιμοποιείται από τον Αισχύλο του Θουκυδίδη, τον Αριστοτέλη ίσως και άλλους, αλλά εννοώντας τον Εύξεινο.

Ο Ξενοφών είναι ο πρώτος συγγραφέας που περιέρχεται την περιοχή κατά την κάθοδο των Μυρίων και γνωρίζει από κοντά και καταγράφει συστηματικά, για τους λαούς του Πόντου, ονόματα βουνών, ποταμών, πόλεων κ.λ.π.

Από την εποχή της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου, ο όρος Πόντος αρχίζει να σημαίνει την Βορειοανατολική περιοχή της Μικράς Ασίας.

Ο Εύξεινος Πόντος πρέπει να ελέγετο παλαιότερα Αξεινος Πόντος και οι αρχαίοι Έλληνες για να ευμενίσουν την θάλασσα αυτή που ήταν άγρια με

τρικυμίες και καταιγίδες την ονόμασαν Εύξεινο Πόντο. Η λέξη Άξεινος προέρχεται από την πρωτοελληνική λέξη «Άξειν» που σημαίνει «Ολομέλανη».

Η εννοιολογική αυτή σημασία επανέρχεται και πάλι τον 14^ο αιώνα με την τελική ονομασία που από τότε επεκράτησε: «Μαύρη Θάλασσα».

Σήμερα ως Πόντος νοείται η περιφέρεια που περικλείει τις περιοχές της Τουρκίας με βόρειο όριο τον Εύξεινο Πόντο: Κασταμονή (Kastamonu), Σινώπη (Sinop), Σαμσού (Sasun), Αμάσεια (Amasya), Ευδοκιάδα (Tokat), Σεβάστεια (Sivas), Θεοδοσιούπολη (Ezzeroum), Τραπεζούντα (Trapezous), Ριζούς (Rize). Είναι ο χώρος που καλύπτει τον πραγματικό από αρχαιοτάτων χρόνων Πόντο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Β»

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ – ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Τα πρώτα ταξίδια των Ελλήνων στον Άξενο τότε Πόντο, χάνονται χρονολογικά μέσα στα νέφη της προϊστορίας και της Μυθολογίας. Πληροφορίες γι' αυτά μπορούμε να συλλέξουμε, μέσα από τους μύθους που από στόμα σε στόμα έφθασαν μέχρι την εποχή της πρώτης γραφής, καταγράφηκαν και μέχρι σήμερα μας συντροφεύουν στις αναδρομικές αναζητήσεις μας στο χθες της ανθρωπότητας.

Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία ο Φρίξος και η Έλλη ήταν παιδιά του Αθάμαντα βασιλιά του Ορχομενού Βοιωτίας και της Ωκεανίδας Νεφέλης, θεάς των Νεφών. Αργότερα ο Αθάμας έλαβε σύζυγο την Ινώ θυγατέρα του Κάδμου βασιλέα των Θηβών, από την οποία απέκτησε επίσης άλλα δύο παιδιά το Λέαρχο και το Μελικέρτη.

Η Ινώ από ζήλια για τα παιδιά της Νεφέλης κατέστρωσε ένα ασυνήθιστο σχέδιο: έπεισε τις γυναίκες της πόλης να ψήσουν τους σπόρους σταριού που προορίζονταν για σπορά, ώστε να μη φυτρώσουν. Ο Αδάμας, μπρος στο πρόβλημα που παρουσιάστηκε, έστειλε απεσταλμένους στο Μαντείο των Δελφών, για να αποκαλυφθεί η αιτία της σιτοδείας.

Η Ινώ έπεισε τους απεσταλμένους με δωροδοκία να πουν πως η σιτοδεία θα σταματήσει αν ο Φρίξος θυσιαστεί στο Βωμό του Δία.

Έτσι ο Αδάμας αναγκάστηκε να διατάξει την έναρξη προετοιμασίας της τελετής θυσίας του υιού του Φρίξου.

Η Νεφέλη που από μακριά έμαθε τα συμβάντα, έστειλε τον ομιλούντα Χρυσόμαλλο Πτερωτό Κριό, δώρο του Ερμή, για να μεταφέρει τα παιδιά της Φρίξο και Έλλη μακριά από τη Βοιωτία.

Κατά την πορεία διαφυγής τους, καθώς πετούσαν επάνω από τα παράλια της Ανατολικής Θράκης, η Έλλη δεν μπόρεσε να κρατηθεί στη ράχη του κριού και έπεσε στην θάλασσα, από τότε το θαλάσσιο αυτό μέρος ονομάστηκε Ελλήσποντος. Ο Φρίξος συνέχισε την πορεία του και ο κριός τον έφερε στην περιοχή τη Κολχίδας στην αρχαία πόλη Αία ή Φάσις (σημερινό BATUM), όπου ο Βασιλιάς Αιήτης τον δέχθηκε πρόθυμα και του έδωσε ως σύζυγο την θυγατέρα του Χαλκίόπη. Εκεί ο Φρίξος θυσίασε το κριάρι στο Φύξιο Δία (προστάτη

των Φυγάδων) και δώρισε το Χρυσόμαλλο Δέρας του κριαριού στον Βασιλέα της Κολχίδας Αιήτη.

Από εδώ και πέρα η Μυθολογία ασχολείται με το Μυθικό πρόσωπο του Ιάσωνα ο οποίος θα πάρει το Χρυσόμαλλο Δέρας.

Ο θρυλικός αρχηγός της Αργοναυτικής εκστρατείας ήτο υιός του Αίσωνος και της Αλκιμήτης και εγγονός του Κρηθέως ιδρυτού και βασιλέα της πανάρχαιας Θεσσαλικής πόλης Ιωλκού (περιοχή του σημερινού Βόλου). Κατά την παράδοση στον θρόνο τον Κρηθέα τον διεδέχθη σφετεριστικά ο υιός του Πελίας αφού εξεδίωξε από τον θρόνο τον Αίσωνα πατέρα του Ιάσωνα. Επειδή ο Αίσων φοβήθηκε για τη ζωή του υιού του Ιάσωνα τον ενεπίστεύθη στον σοφό Κένταυρο Χείρωνα, ο οποίος του έδωσε άριστη ανατροφή. Επειδή! ο Πελίας σφετερίστηκε τον θρόνο της Ιωλκού εις βάρος του Αδελφού του Αίσωνος πατέρας του Ιάσωνα και βασανιζόμενος από φόβους για το αδίκημα του κατέφυγε στο Μαντείο των Δελφών για να μάθει, από ποιόν διατρέχει κίνδυνο.

Ο χρησμός ήταν σαφής: «Τον μονοκρήπιδα πάντως εν φυλακά σχέθεμεν μεγάλα ευτ' άν αιπινών από σταθμών ες ευδείελον χθόνα μόλη κλειτάς Ιωλκού ξεινος αιτ' ών αστος» (Να φυλάγεις πάντα πολύ από εκείνον που θα κατέβαινε μονοσάνδαλος από τα ψηλώματα κατά την λιοχάρη γη της φημισμένης Ιωλκού, είτε ξένος θάναι αυτός, είτε και από τον τόπο αυτό).

Αρχικά ο Πελίας αδιαφόρησε για τον χρησμό, αργότερα όμως όπως μας πληροφορεί ο Απολλόδωρος τον προβλημάτισε πολύ. Όταν δηλαδή προσέφερε θυσίες στον Ποσειδώνα πλησίον της θάλασσας, εκάλισε πολλούς να λάβουν μέρος και μεταξύ αυτών και τον Ιάσωνα. Ο Ιάσων ζούσε στους Αγρούς και ασχολείτο με την Γεωργία, έσπευσε όμως να λάβει μέρος στην θυσία. Όταν περνούσε τον π. Αναύρο, του παρέσυραν τα νερά του ποταμού το ένα σανδάλι και βγήκε στην άλλη όχθη μονοσάνδαλος, έτσι δε παρουσιάστηκε στο Πελία, ο οποίος τότε θυμήθηκε τον χρησμό που του είχε δοθεί από το Μαντείο των Δελφών. Ο Πελίας τότε κρύπτοντας την ταραχή του, τον ρώτησε, «ποιος είναι» Και! ο Ιάσων του απάντησε: «έχω την τιμή να είμαι μαθητής του σοφού Χείρωνα, έρχομαι από το άντρο του, όπου με ανέθρεψαν η Φιλύρα και η Χαρικλώ οι θυγατέρες του. Έχω συμπληρώσει το εικοστό έτος της Ηλικίας μου και έως τώρα δεν έκαμα τίποτε το ανάξιο, ούτε με λόγους ούτε με έργα. Όταν ο Ιάσων τελικά, όπως αφηγείται τα γεγονότα ο Πίνδαρος με την απαράμιλλη ποιητική του γραφίδα, εξήτησε από τον Πελία να του αποδώσει τον

θρόνο. Αυτός δεν τον αρνείται, αλλά απαιτεί από τον Ιάσωνα να φέρει από την Κολχίδα το Χρυσόμαλλο δέρας και μετά θα πραγματοποιήσει το αίτημά του.

Με τις συμβουλές του σοφού Χείρωνα ο Ιάσων ετοιμάζει την μεγάλη αργοναυτική Εκστρατεία.

Με το θρυλικό πλοίο η «Αργώ» ο Θεσσαλός ήρωας και οι άλλοι διάσημοι ήρωες του πανάρχαιου Ελληνισμού επραγματοποίησαν την ξακουστή εκστρατεία. Ναυπηγός του πλοίου ήταν ο Άργος από τον οποίο πήρε και το όνομα το πλοίο.

Η «Αργώ» αφού αντιμετώπισε μύριες περιπέτειες, στην Μεσόγειο, στο Αιγαίο, στον Ελλήσποντο και στην Μαύρη Θάλασσα, σύμφωνα με την Σχολή της Μιλήτου το 500 π.Χ. (διότι υπάρχουν και διαφορετικές ερμηνείες του ταξιδιού αυτού), έφθασε στην Κολχίδα. Εκεί τον ερωτεύθηκε παράφορα η άλλη κόρη του Βασιλέα Αιήτη η Μήδεια, με την βοήθεια της οποίας και τις συμβουλές της, κατόρθωσε να γίνει κάτοχος του Χρυσόμαλλου Δέρατος. Κατά τον χρόνο της επιστροφής του, ο Ιάσων έκαμε τους Γάμους του με την Μήδεια και μετά από επίσης πολλές περιπέτειες έφθασε στην Ιωλκό. Εκεί όμως, όπως αναφέρει ο Μύθος, από τον Πελία εφονεύθησαν οι γονείς του και ο Αδελφός του Πρόμαχος.

Παρ' όλα αυτά ο Ιάσων παρέδωσε το Χρυσόμαλλο δέρας στο Πελία και αφιέρωσε την «Αργώ» στον Ποσειδώνα. Μετά την εκδίκηση της Μήδειας προς Πελία για το κακό που έκαμε στην οικογένεια του Ιάσωνα, ο Ιάσων και η Μήδεια φεύγουν για την Κόρινθο. Τέλος κατά μίαν άλλην εκδοχήν του μύθου ο Ιάσων και η Μήδεια επέστρεψαν στην Κολχίδα όπου βασίλευσαν για πολύ καιρό.

Ο Ιάσων έμεινε στην συνείδηση των Ελλήνων ως ο πρώτος τολμηρός θαλασσοπόρος ο οποίος με το θάρρος και την ορμή της νιότης του παρέσυρε σε παράτολμες περιπέτειες ήρωες πολύ μεγαλύτερους του κατά ηλικία οι οποίοι, μηδέ του Ηρακλή εξαιρουμένου, τον ανεγνώρισαν ως αρχηγό των. Ο θρυλικός Θεσσαλός ήρωας, είναι αυτός που άνοιξε τους δρόμους προς τις κυριότερες πηγές πλούτου του Πόντου, και θεμελίωσε την παράδοση των Ελλήνων στην Ναυτιλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ “Γ»

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

1. Γενικά - Ιστορία

α. Ο όρος γενοκτονία σημαίνει την μεθοδική εξολόθρευση, ολική ή μερική μιας εθνικής, φυλετικής ή θρησκευτικής ομάδας, όχι για κάτι που έκαμε, αλλά γι' αυτό που είναι. Η λέξη *γενοκτονία* προέρχεται από την ελληνική λέξη γένος και την λατινική λέξη *caedere* = φονεύω.

Η γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, που είναι ένα γεγονός ιστορικά τεκμηριωμένο, εντάσσεται σε οργανωμένο σχέδιο εξόντωσης όλων των μειονοτήτων που διαβιούσαν στο χώρο της Μικράς Ασίας. Το σχέδιο αυτό ολοκληρώθηκε από τους νεότουρκους του Κεμάλ με την Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και σε συνδυασμό όμως με την πυρπόλωση και την σφαγή της Σμύρνης. Υπεύθυνοι για την γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου είναι: ηθικοί αυτουργοί ο Κεμάλ Ατατούρκ, ο Ισμέτ Ινόνου, ο Υπουργός Στρατιωτικών των νεότουρκων Στρατηγός Εμβέρ Πασάς και ο απάνθρωπος εκτελεστής Τοπάλ Οσμάν.

- Οι Διαδοχικές γενοκτονίες του Ποντιακού Ελληνισμού έγιναν από τις στρατιωτικές και παραστρατιωτικές δυνάμεις του Τουρκικού Κράτους, μεταξύ του 1909-1915, του 1915-1918 και ολοκληρώθηκαν μεταξύ 1918-1922.

Μετά την εκθρόνιση του Αβλούλ Χαμίζ, η επανάσταση των νεοτούρκων (1908), αρχικά προσπάθησε να πείσει τον Ελληνικό πληθυσμό να ξεχάσει την εθνική του ταυτότητα και ν' αποκτήσει οθωμανική συνείδηση, ποτέ όμως κατά τον σωβινιστή Τούρκο, ισότητα.

Από το 1915, και συγκεκριμένα μετά την ήττα των Τούρκων στους Βαλκανικούς Πολέμους, άρχισαν οι μαζικές εκτοπίσεις Ποντίων, με την δημιουργία των ταγμάτων εργασίας (με την καθοδήγηση του Γερμανού Συνταγματάρχη Λίμαν φον Σάντερς). Μέχρι το 1922 εξοντώθηκαν περίπου 350.000 Πόντιοι.

β. Οι διωγμοί των Ελλήνων του Πόντου έγιναν παράλληλα με τους διωγμούς των Αρμενίων. Εκδηλώθηκαν αρχικά με την μορφή σποραδικών κρουσμάτων βίας, καταστροφών, απελάσεων και εκτοπισμών, τα οποία φαινόταν αρχικά σαν να προέρχοντο από ανεύθυνα κυρίως στοιχεία. Από την

άνοιξη όμως του 1914 και έπειτα, οι διωγμοί εγένοντο πιο συστηματικοί, πιο οργανωμένοι και σε μεγάλη έκταση εστρέφοντο τόσο κατά των Ελλήνων όσο και κατά των Αρμενίων. Το όλο έργο ανέλαβε ο τότε Υπουργός εσωτερικών της Τουρκίας Μεχμέτ Ταλαάτ. Οι εντολές του εδίδοντο υπό μορφήν απόρρητων τηλεγραφημάτων, προς όλους τους πολιτικούς και στρατιωτικούς Διοικητές των διαφόρων νομών. Είναι χαρακτηριστική η εντολή του Νουρεντίν (συνεργάτη του Ταλαάτ) που έλεγε: «κάθε Τούρκος να φονεύει πέντε Έλληνες».

Η συστηματικά επιδιωκόμενη εξόντωση των Ελλήνων του Πόντου εντάθηκε μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν άρχισε να γίνεται πλέον βάνανυση, ανηλεής και απάνθρωπη, με εντολή πάντα του Κεντρικού Κομιτάτου των νεοτούρκων «Ένωσις και Πρόοδος», με την βασική αρχή ότι: Μόνο με την εξαφάνιση των Ελλήνων και των Αρμενίων, θα ηδύνατο να κάνουν Πατρίδα των την Μικρά Ασία. Έτσι άρχισε από τους νεότουρκους η εξόντωση των Ελλήνων του Πόντου, οι οποίοι προ του Α' Παγκοσμίου Πολέμου αριθμούσαν 700.000 άτομα, από τους οποίους μέχρι το τέλος του 1923 είχαν εξοντωθεί 350.000 Έλληνες του Πόντου. Σύστημα! Οι σφαγές, οι πυρπολήσεις οικιών, οι βιασμοί, οι καταστροφές περιουσιών και οι εκτοπίσεις στο εσωτερικό της χώρας ήσαν καθημερινά γεγονότα, όμοια με τις διώξεις των Αρμενίων. Κανένα Έθνος δεν έχει τέτοια συστηματική Ιστορία σφαγών και βασανιστηρίων σε τόσο μεγάλη κλίμακα ή υπήρξε ποτέ στην Παγκόσμια Ιστορία, παρόμοια συμπεριφορά, όπως αυτή των Τούρκων προς τον ποντιακό ελληνισμό και γενικότερα προς τον ελληνικό πληθυσμό της Μ. Ασίας.

γ. Στις 20 Ιουλίου 1914 το Τουρκικό Κράτος κηρύσσει σκόπιμα γενική επιστράτευση όλων των εθνοτήτων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπου κλήθηκαν όλες οι ηλικίες από 20 έως 50 ετών. Όσοι δεν παρουσιάστηκαν μέσα σε 11 ημέρες θεωρήθηκαν ανυπότακτοι και καταδικάστηκαν σε θάνατο. Όσοι χριστιανοί παρουσιάστηκαν τους έστειλαν στα περιβόητα Τάγματα Εργασίας (αμελέ ταμπουρού), τα οποία στην πραγματικότητα ήταν τάγματα εξόντωσης. Δρόμος και προορισμός χωρίς επιστροφή.

Πολλοί Έλληνες ανυπότακτοι και λιποτάκτες από τα τάγματα εργασίας και με την εξέλιξη των διωγμών, αναγκάστηκαν πλέον να καταφύγουν εις τα όρη, οργανώνοντας αντάρτικες ομάδες, οι οποίες ασφαλώς περιόρισαν κάπως την γενοκτονία.

Με αφορμή τις ανυποταξίες στην υποχρεωτική στράτευση και τις λιποταξίες από τα Τάγματα Εργασίας, οι Τούρκοι με αποσπάσματα χωροφυλακής οργάνωναν εκτεταμένες έρευνες σ' όλα τα ελληνικά χωριά, έμπαιναν στα σπίτια, άρπαζαν τα πράγματα, ατίμαζαν τις γυναίκες, έκαιγαν τα χωριά και όσους συλλαμβάνανε, τους εκτελούσαν, μαζί με τους οικείους των, που τους έκρυβαν ή τους υπέθαλπαν.

2. Αδιάψευστα στοιχεία της Γενοκτονίας

α. Σε έκθεση της Ελληνικής Πρεσβείας για την ΚΕΡΑΣΟΥΝΤΑ με ημερομηνία 21 Απριλίου 1917, έχουν καταχωρηθεί τα ακόλουθα: «Με αφορμή την ανυποταξία 300 περίπου φυγάδων, πυρπολήθηκαν 88 ελληνικά χωριά, από τον Δεκέμβριο 1916 έως το Φεβρουάριο 1917. Οι κάτοικοι των χωριών αυτών, ανερχόμενοι σε 30.000 περίπου κατά το μεγαλύτερο μέρος ηλικιωμένοι, γυναίκες και παιδιά (διότι οι άνδρες ήσαν στα τάγματα εργασίας – λιποτάκτες κ.λπ.), εκτοπίστηκαν βιαίως στο νομό Άγκυρας μέσα σε δριμύτατο χειμώνα, χωρίς να τους επιτραπεί να παραλάβουν ούτε τα ενδύματά τους. Το ένα τέταρτο από αυτούς πέθανε κατά την διαδρομή από τις κακουχίες, την πείνα και την δίψα».

β. Στις 16 Ιουλίου 1914, ο Γερμανός Πρόξενος στην ΑΜΙΣΟ Kuckhoff, με τηλεγράφημά του, ενημέρωνε το Βερολίνο. «...Από αξιόπιστες πηγές ολόκληρος ο ελληνικός πληθυσμός της ΣΙΝΩΠΗΣ και της παραλιακής περιοχής της επαρχίας Καπανομής, έχει εξορισθεί και κατά το μεγαλύτερο μέρος εξολοθρευτεί...».

γ. Στις 30 Νοεμβρίου 1916 ο Αυστριακός Υποπρόξενος ΑΜΙΣΟΥ Kwiatkowski ενημέρωνε τον Υπουργό εξωτερικών της χώρας του S. Baron Burian για τις πρόσφατες αποφάσεις του Μουτεσερίφη Αμισού, Ραφέτ Μπέη «... στις 29 Νοεμβρίου είπε ο Ραφέτ Μπέης: Πρέπει τώρα να τελειώσουμε με τους Έλληνες. Έστειλα στα περίχωρα τα τάγματα για να σκοτώσουν στο δρόμο κάθε Έλληνα που συναντούν...»

δ. Στις 22 Οκτωβρίου 1918 ο Γερουσιαστής Δαμάν Φερίτ Πασάς (πρώην μέγας Βεζίρης), αγορεύοντας στην Οθωμανική Γερουσία είπε: «Η εκμηδένιση των χριστιανικών πληθυσμών ήταν ασυγχώρητο έγκλημα και πρέπει να αποδοθεί στο κομιτάτο **Ένωση και Πρόοδος** και ήταν έγκλημα που διαπράχθηκε χωρίς κανένα λόγο. Οι πληθυσμοί αυτοί δεν μετανάστευσαν

με την θέλησή τους, αλλά αναγκάστηκαν να φύγουν με την απειλή και την βία και εξολοθρεύτηκαν χωρίς οίκτο...»

ε. Το έκτακτο Στρατοδικείο που συγκροτήθηκε στις αρχές του 1919 δίκασε στις 8 Μαρτίου 1919 τους ηγέτες της Κυβερνήσεως των Νεοτούρκων για τα εγκλήματα κατά του χριστιανικού πληθυσμού. Στο Στρατοδικείο αυτό ο Μουσταφά Κεμάλ κατέθεσε μεταξύ άλλων και τα εξής: «... Οι πασάδες που διέπραξαν απερίγραπτα εγκλήματα, τέτοια που δεν μπορεί να συλλάβει η φαντασία του ανθρώπου, εγκαθίδρυσαν τυραννικό καθεστώς, οργάνωσαν εκτοπίσεις και σφαγές, έκαψαν με πετρέλαιο βρέφη που ακόμη θήλαζαν, βίασαν γυναίκες και μικρά κορίτσια μπροστά στα μάτια των γονιών τους, κατάσχεσαν παράνομα κινητές και ακίνητες περιουσίες, εξόρισαν γυναικόπαιδα, προέβησαν σε κάθε είδους ωμότητες, επιβίβασαν σε πλοία χιλιάδες αθώους και τους πέταξαν στην θάλασσα. Γεγονότα που δεν έχουν προηγούμενο...»

στ. Παρ' όλα τα παραπάνω διαδραματισθέντα και λεχθέντα από τον Κεμάλ και άλλους, από το 1919 αρχίζει νέος κύκλος αγρίων διωγμών κατά των Ελλήνων, οργανωμένος αυτή την φορά πλέον από το κεμαλικό καθεστώς. Με την βοήθεια του νεοτουρκικού κομιτάτου συγκροτείται η κεμαλική μυστική οργάνωση Mustafai Millixe, η οποία κηρύσσει το μίσος και οργανώνει την τελική εξόντωση όλων των Ελλήνων.

Μέλος της οργάνωσης αυτής ήταν ο περιβόητος Τοπάλ Οσμάν. Για την εγκληματική δράση του κτηνανθρώπου αυτού ο Γ. Βαλαβάνης στο βιβλίο του «Σύγχρονη Γενική Ιστορία του Πόντου», γράφει: «...Τα θύματα του Τοπάλ Οσμάν και των τσετέδων του, στον Πόντο ξεπερνούν τους 70.000...»

3. Εμπειρία της προσωπικής μου οικογένειας

Τελειώνοντας τα ελάχιστα από τα πάμπολλα στοιχεία για την Γενοκτονία των Ποντίων, θα ήθελα στην παρούσα ν' αναφερθώ και στην εμπειρία της προσωπικής μου οικογένειας. Η Γιαγιά μου Δέσποινα Ραφαηλίδου από την ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ, αφού συνέλαβαν οι Τούρκοι τσετέδες του Τοπάλ Οσμάν, τον παππού μου Χαράλαμπο Ραφαηλίδη και τον δολοφόνησαν αγρίως, αναγκάστηκε με τα τρία της παιδιά, Ουρανία (μητέρα μου), Χρήστο και Κυριάκο, να εγκαταλείψει το σπίτι της και όλα τα υπάρχοντά της (πλούσια οικογένεια) και να κρυφθεί για λίγο με την βοήθεια τουρκικής κρυπτοχριστιανικής οικογένειας

σε αγρόκτημα. Από εκεί μέσα στον χειμώνα περπατώντας η γυναίκα αυτή με τα τρία παιδιά της 17, 15 και 13 ετών από βουνό σε βουνό με χίλιες περιπέτειες, που δεν μπορεί να τις συλλάβει ανθρώπινος νους έφθασε στην Δράμα της Μακεδονίας. Να σημειωθεί ότι ο υιός της Χρήστος (αδελφός της μητέρας μου), 17 ετών, στον δρόμο προς την Ελλάδα χωρίς τελειωμό (δυσομήνες), αρρώστησε και πέθανε. Δεν είχε που να τον θάψει και τον έθαψε η τραγική αυτή Μάνα μέσα στα χιόνια. Δεν θα ξεχάσω ποτέ το μόνιμα θλιμμένο πρόσωπό της. Αυτό είναι ένα από τα χιλιάδες δράματα των Ελλήνων του Πόντου και κατ' επέκταση του Μικρασιατικού Ελληνισμού.

4. Μικρό σχόλιο

Με την συνθήκη της Λωζάνης το 1923 και την ανταλλαγή των πληθυσμών, ολοκληρώθηκε ο ξεριζωμός και οι επιζήσαντες των διωγμών Πόντιοι, κατέφυγαν εις την Μητέρα Ελλάδα, διατηρώντας μέχρι και σήμερα ακοίμητο το εθνικό φρόνημα και αλησμόνητη την ανάμνηση των ιστορικών εστιών της Πατρίδος των.

Η αναφορά στα θύματα της Τουρκικής αγριότητας πρέπει να είναι διαχρονική και η υπόμνηση συνεχής.

Η εικόνα αλλοφροσύνης και φρίκης που χαρακτήρηκε στα πρόσωπα όσων επέζησαν της τουρκικής θηριωδίας δύσκολα θα λησμονηθεί, παρά την καλή μας θέληση, με το πέρασμα του χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ «Δ»

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Η καθιέρωση της 19^{ης} Μαΐου ως ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού και η ακάματη και συνεχής προσπάθεια, προώθησης της διεθνούς αναγνώρισης της Γενοκτονίας, πρέπει ν' αποτελεί για όλους τους Έλληνες πολιτικούς και όχι μόνον, ως χρέος τιμής και Μνημοσύνης στους τριακόσιους πενήντα χιλιάδες νεκρούς (350.000) της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού.

2. Το κατηγορητήριο για το αποχαλίνωτο κράτος της Τουρκίας, που δεν σεβάστηκε ποτέ, ούτε και σήμερα ακόμη, τα ατομικά δικαιώματα του ανθρώπου και των αιχμαλώτων, πρέπει ν' αποτελεί μέλημα και φωνή κάθε πολιτισμένου ανθρώπου.

Η μελέτη της Ιστορίας, τα βιώματα πολλών από εμάς και από τις περιγραφές επιζησάντων για την απάνθρωπη βαρβαρότητα των Τούρκων, μας αφήνουν μ' ένα κόμπο στο λαιμό, με την ψυχή μας συνεχώς επαναστατημένη, για την αζεπέραστη θλίψη που αισθανόμαστε. Βλέπουμε και σήμερα ακόμη ότι, και οι πιο στοιχειώδεις υπαγορεύσεις που επιβάλλει η φύση του ανθρώπου, ελλείπουν από την ψυχή των Τούρκων, ώστε να δώσουν λίγη αγάπη, να δείξουν λίγη φιλευσπλαχνία προς τον συνάνθρωπό τους. Έρχονται συνεχώς νέα στοιχεία στην δημοσιότητα, νέα φωτογραφικά γεγονότα, συμπεραμαρτούντων των γεγονότων της Κωνσταντινουπόλεως της περιόδου 1955 και της Κυπριακής Τραγωδίας του 1974, για να καταλήξει και ο πιο αντικειμενικός κριτής, ότι οι Τούρκοι παραμένουν οι ίδιοι και δεν άλλαξαν σε τίποτε στο πέρασμα του χρόνου.

3. Η Ιστορική έρευνα έχει φέρει στο φως της δημοσιότητας αναρίθμητα έγγραφα που στοιχειοθετούν και τεκμηριώνουν το τεράστιο έγκλημα της γενοκτονίας. Το Δ! Παγκόσμιο συνέδριο του Ποντιακού Ελληνισμού (1997) αποφάσισε την συνεχή προώθηση του θέματος της διεθνούς αναγνώρισης της Γενοκτονίας. Υπ' όψιν ότι τον Ιούνιο του 1998 διακομματική επιτροπή από το Ελληνικό Κοινοβούλιο επισκέφθηκε τον Ο.Η.Ε. και υπέβαλε υπόμνημα, για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων. Βέβαια για την επίσημη Τουρκία, το θέμα της Γενοκτονίας των Ποντίων αποτελεί εφεύρημα του Ελληνικού

Κράτους, οι Πόντιοι όμως θυμούνται, οι μνήμες και αφηγήσεις των παλαιότερων στέκουν πύρινες στο μυαλό τους. Ο Ελληνισμός πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα μέχρι τελικής αποδοχής της Γενοκτονίας από το Τουρκικό Κράτος.

4. Για όσους αμφισβητούν την Γενοκτονία των Ποντίων και όχι μόνον, τους παραπέμπω, στα λόγια του σοφού Άγγλου πολιτικού Γλάδστων, ο οποίος είπε: «Οι Μωαμεθανοί Τούρκοι, δεν είναι οι πράοι Μωαμεθανοί των Ινδιών, ούτε οι ιπποτικοί Σαλαδίνοι της Συρίας, ούτε οι πολιτισμένοι Μαυριτανοί της Ισπανίας, οι Τούρκοι σχεδόν στο σύνολό τους από της εμφανίσεώς τους στην Μ. Ασία και στην Ευρώπη είναι το μοναδικό δείγμα της ανθρωπότητας, **που έδειξε την μεγαλύτερη έλλειψη ανθρωπισμού**. Από όπου πέρασαν, μια πλατειά κηλίδα αίματος, έδειχνε τα ίχνη της διαβάσεώς τους και σ' όλη την έκταση της Κυριαρχίας τους, ο Πολιτισμός εξαφανίζετο. Πέρασαν δια πυρός και σιδήρου του Βαλκανικούς λαούς και τον 16^{ον} αιώνα έφθασαν προ των πυλών της Βιέννης, όπου ηττήθηκαν από τον Συμμαχικό Στρατό της Ευρώπης. Εάν είχαν τότε νικήσει, οι Τούρκοι, η Ευρώπη σήμερα θα ήταν χειρότερη από τις υπανάπτυκτες χώρες της Ασίας και Αφρικής.

5. Ο Αδούλως Ποντιακός Ελληνισμός, παρά τον ξεριζωμό από τις πατρογονικές του Πατρίδες και την γενοκτονία που υπέστη από την απάνθρωπη τουρκική βαρβαρότητα, όχι μόνο δεν χάθηκε, αλλά κράτησε τις παραδόσεις του, τις ρίζες του και με πυξίδα και φάρο τις χιλιάδες ψυχές της γενοκτονίας, θηριεύει και διδάσκει όχι μόνο στην Ελλάδα την πατρίδα των, αλλά και σ' όλη την Ευρώπη, αρχές, αξίες και παραδόσεις που πρέπει να διατηρήσουμε αν θέλουμε να έχουμε σαν έθνος, μέλλον. Ζωντανό παράδειγμα η ονειρεμένη εικόνα στο 27^ο Πανευρωπαϊκό Φεστιβάλ Ποντιακών Χορών της νεολαίας που το 2009 πραγματοποιήθηκε στο Uni Hall του Βούπενταλ της Βόρειας Γερμανίας, με μέριμνα της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ελλήνων Ποντίων της Ευρώπης. Μας αφηγείται ένας θεατής: «...Τα φώτα χαμηλώνουν, οι πέντε είσοδοι του σταδίου ανοίγουν. Πρώτα μπαίνουν οι νέοι με τα ποντιακά λάβαρα και ακολουθούν τα αμέτρητα νέα παιδιά τρίτης και τετάρτης γενιάς Ποντίων, ντυμένα με τις παραδοσιακές φορεσιές, τις ζίπκες και τις ζουμπούνες τους εισέρχονται εντυπωσιακά στον χώρο. Τα μάτια τους αστράφτουν από χαρά και υπερηφάνια για την Ελληνική ποντιακή καταγωγή τους. Μέσα σε λίγα λεπτά, 1.500 περίπου παιδιά από την Ελλάδα, την Γερμανία, την Σουηδία, την Ελβετία, το Βέλγιο και άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν κατακλύσει το στάδιο, πια-

σμένα χέρι-χέρι χορεύουν κυκλικά στους ρυθμούς της χαρακτηριστικής πο- ντιακής μουσικής, με τον κόσμο που έχει κατακλύσει τις εξέδρες να τα απο- θεώνει εκστασιασμένος...». Αυτή η φυλή των Ελλήνων, οι Έλληνες ξεριζωμέ- νοι Πόντιοι, είναι ένα μεγάλο κομμάτι της Ελληνικής Ιστορίας, του Πολιτισμού και της Παράδοσής μας. Το λαμπρό ιστορικό τους παρελθόν και το θριαμβευ- τικό και ουσιαστικό παρόν, είναι η εγγύηση ότι το Ελληνικό έθνος, εκτός από το ιστορικό Παρελθόν, το υπέροχο παρόν, θα έχει και Μέλλον.

6. Οι όροι του Κεμάλ στην συνθήκη των Μουδανιών (20-9-24), έγιναν αποδεκτοί από τους συμμάχους, η Ελλάδα στερείτο του δικαιώματος των διαπραγματεύσεων. Είναι αλήθεια ότι ο Έλληνας αντιπρόσωπος Στρατηγός Αλέξανδρος Μαζαράκης αρνήθηκε να υπογράψει την συμφωνία, αλλά οι σύμ- μαχοι έβαλαν την υπογραφή τους. Και αν ο Κεμάλ φάνηκε διαλλακτικός στην συνθήκη αυτή, αν οι ορδές τους δεν συνέχισαν την αιματοβαμμένη πορεία τους προς τον Έβρο, ήταν γιατί ένα καινούργιο θαύμα είχε αρχίσει να ξεδιαλύ- νει τα μαύρα σύννεφα της συμφοράς. Ήταν οι ανίκητοι-ηττημένοι εκείνοι που δημιούργησαν την Στρατιά του Έβρου υπό τον Πάγκαλο και Πλαστήρα, μια τρομερή πολεμική μηχανή του Ελληνικού Στρατού, έτοιμη ν' αποδείξει ότι δεν ήταν ο Στρατός μας αυτός που ηττήθηκε στην Ιωνία. Ο πόλεμος δεν χάθηκε στις εύφορες Μικρασιατικές κοιλάδες. Χάθηκε στα σαλόνια της Αθήνας. Η Ελ- λάδα ηττήθηκε πολλούς μήνες πριν αρχίσουν οι Μάχες. Αυτήν την θανάσιμα τραυματισμένη ψυχικά μηχανή, δεν τολμούσε ν' αντιμετωπίσει ο Κεμάλ. Ήταν οι προδομένοι και ταπεινωμένοι νικητές, από την πολιτική τους ηγεσία έτοιμοι να βροντοφωνάξουν εμείς δεν νικηθήκαμε. Αυτό το γνώριζε καλά ο Κεμάλ και το ομολόγησε στην Τουρκική εθνοσυνέλευση, στην πρώτη επέτειο της νίκης του, όπου είπε: «...Δεν πρέπει να λησμονούμε, ότι στην Μικρά Ασία δεν ηττή- θη ο γενναίος Ελληνικός Στρατός. Η Πολιτική Ηγεσία του ηττήθη...».

Για 500 χρόνια το όνειρο της Μεγάλης Ελλάδος διατήρησε όλη την λα- μπρότητά του, θέρμαινε τις ψυχές των αδούλωτων Ελλήνων επί τόσους αιώ- νες και στα κρυφά σχολεία, αντί για προσευχές, πολλές φορές οι Ρασοφόροι δάσκαλοι ψιθύριζαν το «Πάλι με χρόνια, με καιρούς, πάλι δικά μας θάναι...».

Σήμερα το όνειρο έχει διαλυθεί, το λυχνάρι της Ελπίδας έσβυσε, δεν μένει παρά η μαρτυρική νοσταλγία για τις χαμένες Πατρίδες. Η Βασιλεύουσα δεν έπεσε το 1453. Ποδοπατήθηκε το Σεπτέμβριο του 1922 από τους Τούρ-

κους με τον ξεριζωμό των Ελλήνων της Μ. Ασίας (της Αιωνίας Ελλάδος) και πέθανε πλέον και ο Μαρμαρωμένος Βασιλιάς...

7. Όσον αφορά μερικούς άσχετους και ενθουσιώδεις θιασώτες της Ελληνο-Τουρκικής προσέγγισης, τους συνιστούμε να μην βιάζονται και να είναι προσεκτικοί, διότι οι Τούρκοι δεν έχουν μπέσα. Το έχουμε ξαναπεί αυτό. Οι Τούρκοι από της εμφανίσεώς των, επεδίωκαν να ξεριζώσουν από την πανάρχαια κοιτίδα τον Πόντο και όχι μόνον τον Ελληνισμό και το πέτυχαν το 1922. Αυτή ήταν η πρώτη φάση του Τουρκικού Σωβινισμού και κατά την δεύτερη φάση έχουμε την επέκταση στο Αιγαίο και την Θράκη. Το Άγαλμα του Κεμάλ στην Σμύρνη δείχνει με το δεξί χέρι του, την κατεύθυνση προς την Ελλάδα. Επίσης! χρειάζεται να διαβάσετε το βιβλίο του Κ. Σολταρίδη «Τι διδάσκουν οι Τούρκοι στα Σχολεία τους» και θα δείτε πώς φανατίζουν τους νέους τους, εναντίον της Ελλάδος. Ας αφήσουν λοιπόν για αργότερα τις περιπτύξεις, τους εναγκαλισμούς, τους ασπασμούς της υποτέλειας και τα ομαδικά τουρκοτσιφτετέλια και τα κουμπαριά και να μην ξεχνούν οι ιθύνοντες, κατευθύνοντες και οδηγούντες τον ιερό αυτό τόπο, την εθνική μας υπερηφάνεια και το γόητρο του λαού μας.

8. Με αφορμή τις υποτιμητικές δηλώσεις του Υπουργού εξωτερικών της Τουρκίας Βετζντί Γιονούλ στις Βρυξέλλες στις αρχές Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με τις χριστιανικές μειονότητες της Τουρκίας και την ανταλλαγή πληθυσμών του 1923, άρχισε σιγά-σιγά να εγκαινιάζεται όπως όλα δείχνουν, επιτέλους μια γόνιμη και αξιόλογη συζήτηση στον τουρκικό τύπο για την συμπεριφορά του Τουρκικού Κράτους στον Παρελθόν, για την τύχη των μη μουσουλμάνων και μη τουρκικών μειονοτήτων της Τουρκίας.

Στις συζητήσεις αυτές και στις διάφορες δηλώσεις, συμμετέχει σχεδόν όλο το φάσμα της Τουρκικής διανόησης (Καθηγητές Πανεπιστημίου – έγκριτοι δημοσιογράφοι κ.λπ.)

Αποσπασματικά ας δούμε μερικές θέσεις αυτών:

- Ο **Μπασκίν Οράν**, καθηγητής Πολιτ. Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Άγκυρας λέει: «...Η ανταλλαγή του 1923 ήταν εθνική και θρησκευτική κάθαρση...» (εφημ. Βατάν 11/11/08 κ. Μπιρ Γκιουν 12/11/08).

- **Ονούρ Γιλντιρίμ**, καθηγητής Οικονομολογίας στο Πολυτεχνείο Μέσης Ανατολής, αφού πρώτα αναφέρθηκε στο διεθνές Δίκαιο είπε: «... η ανταλλαγή πληθυσμών βάσει του διεθνούς Δικαίου θεωρείται εθνοκάθαρση...», δεν δι-

στασε επίσης ν' αναφερθεί ότι: «... οι συνθήκες τρομοκρατίας κάτω από τις οποίες έγινε η ανταλλαγή των χριστιανικών πληθυσμών, προϋπήρχε ήδη από την εποχή των Νεοτούρκων, τουλάχιστον ένας στους τέσσερις Έλληνες απεβίωσε στα στρατόπεδα συγκέντρωσης...» και συνέχισε ως ειδικός: «... Η οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας καθυστέρησε τουλάχιστον πενήντα χρόνια, εξαιτίας της αποκλήρωσης του Χριστιανικού Στοιχείου, που αποτελούσε την μεσαία επιχειρηματική τάξη της χώρας. (εφημ. «Σαμπάχ» 17-11-08).

- Ο **Χαλίλ Μπερκτάι**, καθηγητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Σαμπαντζί, με άρθρο του, καυτηρίασε την στρατηγική οικοδόμησης του Τουρκικού Έθνους πάνω στον φόβο και το μίσος του Τουρκικού λαού, προς κάθε εθνικό και θρησκευτικό, που δεν είναι δικό του (εφημ. «Ταράφ» 20-11-08).

Από την άλλη πλευρά σ' ένα τόσο λεπτό ζήτημα που αγγίζει πανανθρώπινες αξίες, δεν έλλειψαν και δεν ελλείπουν οι παραφωνίες όπως:

- Ο **Ριφάτ Μπαλί**, Ιστορικός-Ερευνητής, αυτός προσπαθεί ν' αποσυνδέσει όσα υπέστησαν οι Χριστιανοί επί της εποχής των Νεότουρκων και του μονοκομματισμού, από εκείνα της μετά Κεμάλ εποχής (φόρος περιουσίας, γεγονότα Σεπτεμβρίου 1955, απελάσεις κ.λπ.), τα οποία αποδίδει στα αμυντικά αντανakλαστικά του Κράτους. (εφημερίδα «Χουριέτ» 23-11-08). Όπως και άλλες φωνές που τολμούν να εκφράσουν, έστω κάποιες Αλήθειες.

8. Συμπερασματικά και σήμερα ακόμη μπορούμε να πούμε ότι οι χριστιανικές μειονότητες της Μικράς Ασίας, καίτοι ξεριζωμένες από τα πάτρια εδάφη των, συντελούν στον εκδημοκρατισμό του πολιτικού συστήματος της Τουρκίας που έχει δυστυχώς πολύ δρόμο ακόμη, και ότι ο αριθμός των Τούρκων διανοούμενων υπερμάχων της αλήθειας δεν είναι και τόσο ευκαταφρόνητος επί των ημερών μας.

9. Η Σημερινή Τουρκία, αν θέλει να λέγεται ευρωπαϊκή χώρα, οφείλει ν' ακολουθήσει το παράδειγμα της Γερμανίας. Να παραδεχθεί τις πολυάριθμες γενοκτονίες που διέπραξε. Να ζητήσει συγγνώμη γι' αυτές και να δώσει εγγυήσεις στην ανθρωπότητα και τον εαυτό της ότι δεν θα τις επαναλάβει. Μόνον έτσι θα απελευθερώσει συνειδησιακά την ψυχή των νέων Τουρκικών γενεών, από τα ερυνικά συμπλέγματα της ενοχής, που την κατατρέχουν και την εμποδίζουν ν' αφομοιώσει ουσιαστικά τις μεγάλες αξίες του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Τέλος! ας αντιληφθεί κάποτε η Πολιτική και Στρατιωτική ηγεσία της Τουρκίας, ότι! Το αίτημα των Ποντίων για την αναγνώριση της γενοκτονίας

εμπεριέχει μια δυναμική, ένα μήνυμα, μια ελπίδα λύτρωσης προς την ίδια την τουρκική κοινωνία.

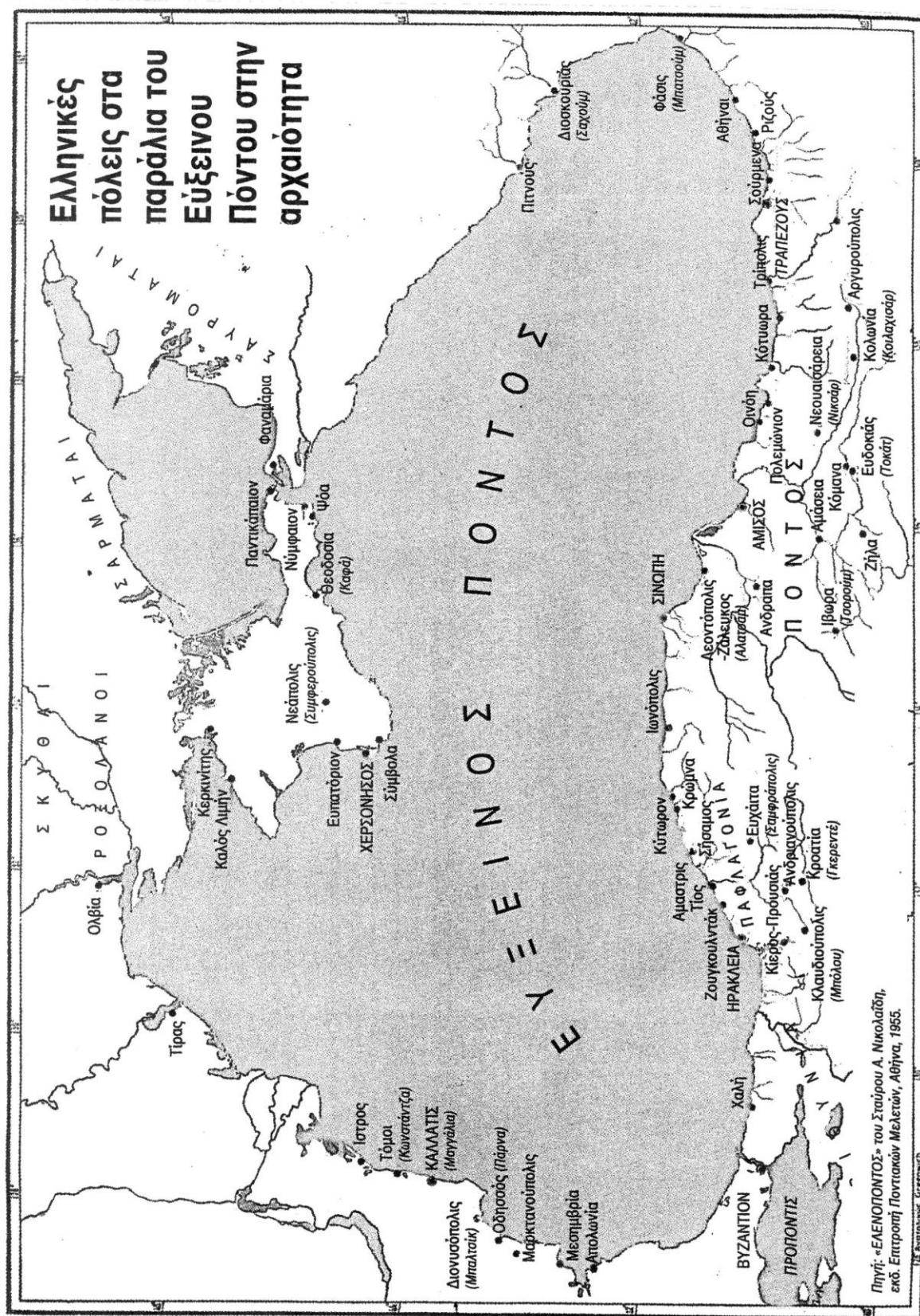
Πόντιοι από κάθε γωνιά της Ευρώπης έδωσαν
το «παρών» στο 27^ο Φεστιβάλ Ποντιακών Χορών
και Νεολαίας στο Βούπερταλ της Γερμανίας

2008

Γεμάτα καμάρι και υπερη-
φάνεια, τα νέα παιδιά,
Πόντιοι δεύτερης και τρί-
της γενιάς, έχουν την Ελ-
λάδα

«Ο Πόντος για εμάς είναι η πυξίδα μας», μας λένε οι
νεαροί Πόντιοι λίγο πριν από την εντυπωσιακή είσο-
δό τους στο στάδιο του Βούπερταλ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ – ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΙΟΥΛ.-ΑΥΓ. 2006: «Αναμνήσεις από την τύχη των Ελλήνων του Πόντου και της Μ. Ασίας» (Αντσογος Π. Κωνσταντόπουλος, Δ/ντης ΔΙΣ/ΓΕΣ)
2. Εφημ. ΕΣΤΙΑ, 18-5-2007: «Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ποντίων» (Κων. Β. Χιώτος. Πρόεδρος Εθνικ. Ενωσ. Βορείων Ελλήνων).
3. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ, Δελτίο Μαΐου 2006: «Η Γενοκτονία των Ποντίων».
4. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ, Μάρτιος 1997: «Ποντιακός Ελληνισμός» (Ανχης (ΠΖ) Χρήστος Δέλλας).
5. Εφημ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (15-11-01): ένθετο ΙΣΤΟΡΙΚΑ (ο Πόντος των Ελλήνων).
6. Internet: Ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια 'Βικιπαιδεία' (<http://thalassa-karadeniz.liverpage.gr>).
7. Εγκυκλοπαίδεια «ΗΛΙΟΣ», Τόμος 9, Σελίδες 774-775 και 1135, τόμος 15 σελίδα 218.
8. Εφημ. «ΤΟ ΠΑΡΩΝ», 30-11-08: «Τουρκική διανόηση και χριστιανικές μειονότητες» (Κ. Βοσπορίτης ο νεώτερος).
9. Εφημ. «ΕΣΤΙΑ», 21-5-08: «Ημέρα Μνήμης της Ποντιακής Γενοκτονίας» (Ν.Ι. Κωσταράς).
10. «Η κατάρα της Ασίας». Ομιλία του Προέδρου της «Εστίας» Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ Ταξ/χου ε.α. Αυγουστίνου Καμπά.
11. «Χαμένες Πατρίδες», Γιάννης Π. Καψής, εκδόσεις Α.Α. Λιβάνη.
12. «Κρατούν άσβεστη την μνήμη του Πόντου», Φ. Πανταζής (ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ, Κυριακή 22-6-2008).